

De winter 1978-1979 heeft ons dichter bij de vogels gebracht

Of wij de afgelopen barre winter zonder kleerscheuren zijn doorgekomen zal nog moeten blijken. De vogels die in ons land gebleven zijn hebben alle vast en zeker moeilijkheden bij het zoeken van voedsel gehad door vorst, ijzel en sneeuwval. De vogels die toch nog de gelegenheid hebben gehad het koude winterweer te ontvluchten zijn met open armen ontvangen door een leger jagers in Ierland, Frankrijk, Italië, Spanje en nog verder. Het is nú al duidelijk geworden dat de aantallen die in januari en februari in de vorstvrije landen van Europa zijn bemachtigd vele, vele malen hoger liggen dan normaal. Vooral de ganzen, eenden, Meerkoeten, steltlopers en Veldleeuweriken hebben een hoge tol moeten betalen, maar ook de zwanen niet te vergeten.

In ons eigen land zijn het vooral de standvogels die het bijzonder moeilijk hebben gehad en daaronder vallen in de eerste plaats de Winterkoning, Boomkruiper, Boomklever, Groene Specht. Tellingen zouden moeten kunnen uitwijzen hoe hoog de verliezen zijn geweest. Grote Bonte Spechten bleken het veel minder moeilijk te hebben gehad doordat zij zich voedden met dennenzaden. De stootvogels en uilen daarentegen hebben eveneens een moeilijke tijd gehad.

Wij moeten ons troosten met de gedachte dat de sterke onder hen zijn overgebleven en een goed en sterk nageslacht kunnen opleveren. Nesten zullen daarom met een nóg grotere zorg omgeven moeten worden dan anders.

Hoe het met de Baardmezen, IJsvogels, Waterrallen en Roerdompen is afgelopen is nog een grote vraag. Sommige kolonies van de Blauwe Reiger schijnen toch aanzienlijk minder dicht bevolkt te zijn als het vorige seizoen.

Voor de eerste maal in de geschiedenis hebben wij ons verzet tegen de onbarmhartige winterjacht op trekvogels. Daarmee hebben wij toch wel wat succes geboekt. In Duitsland werd de jacht op vogels definitief gesloten op 17 januari, in Denemarken op 8 januari (normaal pas op 28 februari), in Nederland op 6 januari (normaal 31 januari), in België op 12 januari (normaal 31 januari), in Engeland op 29 januari (normaal 31 januari en aan de kusten 20 februari !), in Frankrijk in talloze departementen 10 tot 20 dagen in de periode van 5-23 januari (normaal 11 maart). De regeringen hebben dus laten blijken oog te hebben gehad voor de precaire situatie. Voor het eerst in de geschiedenis en dat is toch wel bijzonder verheugend. Zonder twijfel zijn daar vele vogels mee gered, maar het bleek bovendien dat er in alle landen ontzaglijk veel overtredingen op het verbod zijn vastgesteld en dat de controle nog veel te wensen overliet. Vreemd genoeg bleef de vangst van eenden in onze eendenkooien geopend tot de sluitingsdatum 13 februari ! Ook de soortenjagers en de vogelwaarnemers kwamen aan hun trekken. Talloze stootvogels, Grote Trappen, zaagbekken, Brilduikers, Wilde Zwanen waren volop te bekijken. Meer waardering hebben we toch voor de velen die zich met de wintervoeding hebben beziggehouden. Velen deden dat georganiseerd, maar er zijn ook ontelbaren die dag in dag uit de vogels op bepaalde plaatsen van veel voedsel kwamen voorzien. Hulde aan allen die zich daarvoor hebben ingezet. Veel waardering hebben wij ook voor hen die vogels thuis hebben opgekweekt omdat ze anders ongetwijfeld aan ontberingen gestorven waren. De vogelasiels en de opvangcentra die vaak handen te kort kwamen. Bovendien is nog nimmer de vraag zó sterk naar voren gekomen: moeten we wél of niet voeren. Over dit onderwerp zijn veel discussies ontstaan. Maar als men de

ware vogelbeschermingsgeest in zich heeft en men de vogels door honger en koude ziet verkommeren, dan behoeft men niet lang na te denken om zich af te vragen "wat moet ik doen voeren of niet voeren?" Vogelbescherming is niet alleen soortenbescherming en biotoopbescherming. De individuele vogel heeft evengoed recht op hulp en ofschoon zo'n strenge winter regulerend heeft gewerkt en de ijzersterken zijn overgebleven behoeven we toch niet "als beste stuurman aan de wal te blijven staan". Deze winter heeft de vogelbeschermingsgedachte in een nieuwe fase gebracht ! Zowel bij regeringen als bij particulieren...

Jaap Taapken